

Lemma: $\forall a, b \in \mathbb{Z} \quad \text{NSD}(a, b) = \text{NSD}(b, a \bmod b)$

Euclidean algorithm: $\text{VSTUP: } a, b \in \mathbb{N}, a \geq b$

$\text{VYSTUP: NSD}(a, b)$

$a_0 := a, \quad a_1 := b$

$a_{i+1} := a_{i-1} \bmod a_i$

if $a_{i+1} = 0$ then return a_i

Positivny' Euclidean algorithm:

$\text{VSTUP: } a, b \in \mathbb{N}, a \geq b$

$\text{VYSTUP: NSD}(a, b), u, v \in \mathbb{Z}. \text{NSD}(a, b) = ua + vb$

Bezoutovy
koeficienty

$a_0 := a, \quad a_1 := b, \quad (u_0, v_0) := (1, 0), \quad (u_1, v_1) := (0, 1)$

$a_{i+1} := a_{i-1} \bmod a_i, \quad (u_{i+1}, v_{i+1}) := (u_{i-1}, v_{i-1}) - (a_i \text{div } a_i) \cdot (u_i, v_i)$

if $a_{i+1} = 0$ then return a_i, u_i, v_i

Základní věta aritmetiky : Budi' $a \in \mathbb{N}$, $a > 1$.

Paž existují po dvou různé prvočísla $p_1, \dots, p_n$

a exponenty $k_1, \dots, k_n \in \mathbb{N}$ taková, že

$$a = p_1^{k_1} \cdot \dots \cdot p_n^{k_n}$$

Navic, tento zápis je jednoznačný až na pořadí činitelů.

Def: $a \equiv b \pmod{m} \Leftrightarrow m \mid a-b$
 "a je kongruentni b modulo m"

($a, b \in \mathbb{Z}, m \in \mathbb{N}$)

$$\textcircled{iii} \quad a \equiv b \pmod{m} \Leftrightarrow a \bmod m = b \bmod m$$

$\textcircled{iii}$ $\equiv \pmod{m}$ je ekvivalencna na $\mathbb{Z}$, tj. $\forall a, b, c$

$$a \equiv a \pmod{m}$$

$$a \equiv b \Rightarrow b \equiv a$$

$$a \equiv b, b \equiv c \Rightarrow a \equiv c$$

Teorem (invariance vůči $+, \cdot$):

$$\left. \begin{array}{l} a \equiv b \pmod{m} \\ c \equiv d \pmod{m} \end{array} \right\} \Rightarrow$$

$$(1) a + c \equiv b + d \pmod{m}$$

$$(2) a \cdot c \equiv b \cdot d \pmod{m}$$

$$(3) \forall k \quad a^k \equiv b^k \pmod{m}$$

Teorem (kancelaci): Bud' $a, b, c \in \mathbb{Z}, c \neq 0, m \in \mathbb{N}$.

$$(1) a \equiv b \pmod{m} \Leftrightarrow a \cdot c \equiv b \cdot c \pmod{m \cdot c}$$

$$(2) \text{NSD}(c, m) = 1 \Rightarrow \left[a \equiv b \pmod{m} \Leftrightarrow a \cdot c \equiv b \cdot c \pmod{m} \right]$$

def: $\varphi(n) := \#$ čísel $k \in \{1, \dots, n\}$ nesoudělných s n

Lemma: $n = p_1^{k_1} \dots p_m^{k_m}$ prvočíselný rozklad

$$\Rightarrow \varphi(n) = p_1^{k_1-1} (p_1-1) \cdot \dots \cdot p_m^{k_m-1} (p_m-1)$$

malá Fermatova věta: p prvočíslo, $p \nmid a \Rightarrow$

(1640, 1736)

$$a^{p-1} \equiv 1 \pmod{p}$$

Eulerova věta:

(1763)

$$NSD(a, m) = 1 \Rightarrow$$

$$a^{\varphi(m)} \equiv 1 \pmod{m}$$

Lemma: $NSD(a, m) = 1$

$$\Phi_m := \{k \in \{1, \dots, m\} : NSD(k, m) = 1\}$$

$$f_a : \Phi_m \rightarrow \Phi_m$$

$$x \mapsto ax \pmod{m}$$

$\Rightarrow f_a$ je dobře definovaná

bijekce

RSA

(Rivest, Shamir, Adleman 1977)

Inicializace : zvol prvočísla p, q

$$N := p \cdot q, \quad \varphi(N) = (p-1) \cdot (q-1)$$

zvol e nesouditelné s N

$$\text{spóti } d \text{ t.ž. } d \cdot e \equiv 1 \pmod{\varphi(N)}$$

VERĚDNÝ KLÍČ : N, e (pro zašifrování)

TAJNÝ KLÍČ : d (pro dešifrování)

ZPRÁVA : $x \in \{1, \dots, N\}$ nesouditelné s N

Zašifrování : $x \mapsto x^e \pmod{N}$

Dešifrování : $y \mapsto y^d \pmod{N}$

Čínska veta o zbytkoch (Sun-tsi, 3. storočie) :

Bud' $w_1, \dots, w_n \in \mathbb{N}$ po dvoch nesúdelných.

Bud' $u_1, \dots, u_n \in \mathbb{Z}$ ľubovoľných.

Označ $M := w_1 \cdot \dots \cdot w_n$.

Paž $\exists! splňujúca$

$$x \equiv u_1 \pmod{w_1}$$

;

$$x \equiv u_n \pmod{w_n}$$